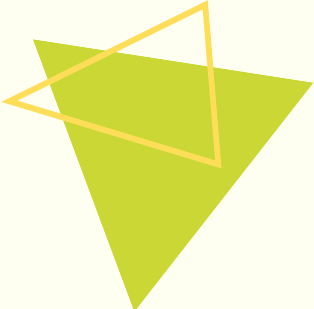
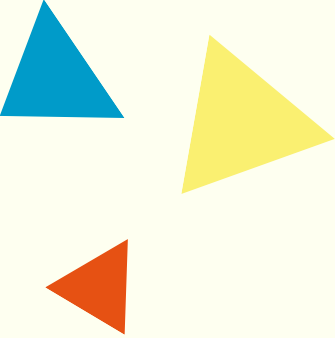
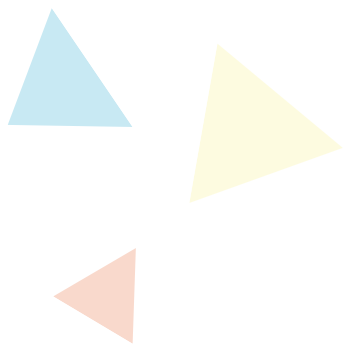

MENTORSTVO

ABC
ACCELERATOR

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST, KULTURO IN ŠPORT
URAD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA MLADINO

Brošura je nastala v okviru projekta
Prostovoljstvo za aktivno državljanstvo, ki je
sofinanciran s strani Ministrstva Republike
Slovenije za javno upravo (MJU).
Brošura predstavlja mnenje avtorjev in ne
predstavlja mnenje MJU.

Avtorja besedila:
Manca Ivanjko, Zavod Ypsilon
Filip Pavšek, Zavod Za in Proti

Grafična podoba:
Mateja Gudelj, Zavod Ypsilon

Ljubljana, julij 2025

ZIP

YPSILON

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

Etična načela v mentorskem delu

- **Odgovorni smo za oceno tveganj in varnost mladih** pri vseh aktivnostih, vključno s fizično in psihično varnostjo.
- **Ukrepati moramo**, če je varnost ali dobro počutje otroka ali mlade osebe ogroženo, ne glede na to, ali gre za otroka, s katerim neposredno sodelujemo, ali ne.
- **Oceniti moramo**, ali lahko ukrepamo sami ali je potrebna pomoč drugih pristojnih oseb ali institucij.
- **Spoštovati moramo zaupnost** informacij, ki nam jih mladi zaupajo, razen če bi njihovo prikrivanje ogrozilo varnost ali dobro počutje mladih.
- **Nikoli ne smemo ignorirati družbenih nepravilnosti** (kot so diskriminacija) in moramo aktivno delovati za spodbujanje pozitivnih vrednot in odpravo nepravilnosti.
- **Spodbujati moramo mlade k sodelovanju** v mladinskih organizacijah, javnih strukturah in družbi, da aktivno prispevajo k kreiranju boljše skupnosti.
- **Zavedati se moramo**, da lahko naše odgovornosti do različnih zainteresiranih strani povzročijo **navzkrižja interesov**.

- **Delovati moramo odkrito in iskreno**, mladim omogočati dostop do ustreznih informacij ter jih podpirati pri odločanju o programskih aktivnostih.
- **Ravnati moramo v skladu z veljavnimi zakoni in pravili**, ki jih določa program/organizacija.
- **Biti moramo odprti za usposabljanja in izobraževanja** ter jih aktivno iskati, da bi izboljšali svoje strokovne kompetence.
- **Razvijati moramo zavedanje o tem**, kako naše osebne vrednote vplivajo na delo z mladimi in na etična načela, ki jih upoštevamo.
- **Preizpraševati moramo etična načela in standarde**, sodelovati v razpravah s kolegi ter prispevati k razvoju strokovnih standardov, ki izboljšajo delovanje organizacije/programa in izkušnje udeležencev.
- **Zagotoviti moramo**, da so zaposleni, prostovoljci in udeleženci programa seznanjeni z veljavnimi etičnimi in poklicnimi načeli.
- **Pripravljeni moramo biti** na pravilno interpretacijo, razpravo in pojasnjevanje etičnih načel, da se prepreči njihova napačna uporaba.
- **Vzdrževati moramo kulturo odprtega pogovora**, kjer se spodbuja diskusija o etičnih dilemah in izzivih v delu z mladimi.
- **Vključevati moramo vse deležnike** v procese revizije, da zagotovimo njihovo upoštevanje in relevantnost.

Kaj sploh je mentorstvo?

Preden se prostovoljci lahko udeležujejo aktivnosti in projektov organizacije, morajo opraviti potrebna usposabljanja. Usposabljanje prostovoljcev za izvajanje specifičnih nalog v organizaciji je ključnega pomena. Usposabljanja morajo biti stalna in dostopna vsem prostovoljcem, ki jih potrebujejo.

Poleg osredotočanja na vlogo, ki jo prostovoljec trenutno opravlja, je priporočljivo omogočiti prostovoljcem udeležbo na delavnicah, ki jih osebno zanimajo. To je koristno iz dveh razlogov. Po eni strani je prostovoljec zadovoljen, ker pridobi specifična znanja in izkušnje, ki ga zanimajo. Po drugi strani se lahko prostovoljec začne zanimati za druge aktivnosti v organizaciji in tako razširi svojo vlogo v njej.

Glede na namen usposabljanja so možne naslednje oblike učenja:

- Skupinske delavnice, kjer usposablajoči iz organizacije ali izkušeni prostovoljci prenašajo znanje na skupino kolegov
- Individualno delo z izkušenim prostovoljcem -
- Učenje z delom - uvedba novega prostovoljca v že ustaljeno prakso, kjer se lahko uči od izkušenih prostovoljcev, ki jim pokažejo, kako reševati težave takoj.

Proces usposabljanja mora biti privlačen, interaktiven in smiseln, da bodo prostovoljci uživali v sodelovanju. Le usposobljeni prostovoljci lahko dobro opravljajo svoje vloge. Če tega ne bodo storili pravilno, bodo nezadovoljni in verjetno ne bodo želeli nadaljevati s sodelovanjem v aktivnostih organizacije.

Izvede naj se redne skupinske sestanke za prostovoljce, kjer lahko vsi udeleženci izrazijo svoja vprašanja in težave s kolegi. Te sestanke naj vodijo administrativno osebje ali izkušeni prostovoljci. Lahko jih organizirate kot redne sestanke (na primer vsake tri mesece) ali ob posebnih priložnostih (na primer po tekmovanju).

Sestanki lahko pokrivajo vsa vprašanja, ki zanimajo udeležence, ali pa jih lahko osredotočite na določene teme (na primer komunikacija med organizacijo, prostovoljci in udeleženci ali duševno zdravje). Pri tematsko usmerjenih sestankih priporočamo sodelovanje strokovnjakov, ki lahko prispevajo svoje znanje - na primer psihologi za sestanke o duševnem zdravju.

Ključne prednosti takih sestankov:

- Omogočajo prostor za odprto diskusijo
- Spodbujajo izmenjavo izkušenj med prostovoljci
- Zagotavljajo podporo in rešitve za vsakdanje izzive
- Krepitev timskega duha in povezanosti med prostovoljci

Organizacija naj po potrebi prilagodi pogostost in vsebino sestankov glede na povratne informacije prostovoljcev.

Povratne informacije

Ko se pravilno izvaja, lahko povratne informacije prostovoljcem:

- ozaveštuje njihov napredek, prednosti in slabosti,
- jih motivirajo k izboljšanju,
- povečajo njihovo predanost organizaciji.

Organizacija naj daje povratne informacije redno, na primer:

- Vsakih 6 mesecev
- Ob zaključku določenih aktivnosti
- Če opazi vidno poslabšanje kakovosti dela prostovoljca

Vprašanja za prostovoljce pred povratno informacijo:

- Kako zadovoljni ste s svojim prostovoljskim delom?
- Kateri deli prostovoljstva vam najbolj ustrezajo?
- Katere vidike prostovoljstva imate manj radi?
- Ali menite, da ste se izboljšali v določeni veščini?

Kakovostna povratna informacija mora biti:

- Specifična – z jasnimi primeri uspehov in področij za izboljšave.
- Konstruktivna – ne samo kritika, temveč tudi podpora.
- Orientirana na napredek – določite jasne cilje za prihodnost.

Če je potrebno, organizirajte dodatno usposabljanje ali spremljajte napredek skozi redna srečanja.

Povratne informacije prostovoljcev so dragocen vir podatkov za izboljšave organizacije. Spodbujajte prostovoljce, da svoje mnenje izražajo iskreno in brez zadržkov.

- Ali se kot prostovoljec počutite cenjenega?
- Ali ste prejeli vse potrebne informacije in usposabljanje za svojo vlogo v organizaciji?
- Ali bi priporočili prostovoljstvo pri nas drugim? Zakaj da/ne?
- Kaj lahko organizacija izboljša, da bi vam bolje podprla delo?
- Ali obstajajo morebitni problemi, o katerih naj organizacija ve?

Kako ravnati s pridobljenimi informacijami?

- Analizirajte odgovore in identificirajte ključne trende
- Določite akcijski načrt za izvajanje upravičenih predlogov
- Komunicirajte spremembe - pokažite prostovoljcem, kako njihov vnos vpliva na odločitve

Zakaj je to pomembno?

- Izboljšanje organizacijskih procesov
- Krepitev zaupanja in povezanosti z ekipo
- Zmanjšanje fluktuacije - prostovoljci, ki se čutijo slišane, ostajajo dlje

S sistematičnim zbiranjem in upoštevanjem povratnih informacij gradite kulturo medsebojnega spoštovanja in nenehnega razvoja.

Kaj o mentorstvu pravijo naši mentorji?

Zavod Ypsilon

Biti mentor na Ypsilonu je zame priložnost, da skupaj z mladimi rastem, delim izkušnje in se ob tem tudi sam vedno znova učim. - Rok, 26

Za in Proti

Prostovoljsko delo mi zelo ustreza, saj je fleksibilno in mi omogoča delo, ki ga rada opravljam ter kontakt z mladimi debaterji. - Lora, 25

Za in Proti

Kot mentor prostovoljstva ostajam v debatni skupnosti, kar mi veliko pomeni. - Lan, 23

Za in Proti

Mentorstvo mi predstavlja celovito delo na debatnem klubu kjer tako pomagam mladim debaterjem. - Nina, 19

Kdo skrbi za prostovoljstvo?

Si že kdaj pomislil_a, kdo v Sloveniji skrbi za to, da ima prostovoljstvo sistem, podporo in pravi prostor, da raste? Med drugim prav to počne **Ministrstvo za javno upravo** (MJU), ki med številnimi nalogami skrbi tudi za razvoj in promocijo prostovoljstva.

MJU je državni organ, ki se ukvarja z javnim sektorjem – od digitalizacije do izboljševanja delovanja države. A za mlade je morda najbolj zanimivo prav to, da podpira organizacije in projekte, ki omogočajo vključevanje mladih v skupnost. Skozi razpise, podporo in strateške dokumente gradi temelje, na katerih stoji organizirano in kakovostno prostovoljsko delo.

Na področju prostovoljstva skrbi za sistemsko podporo, razvoj nacionalnega programa in krepitev vloge prostovoljskih organizacij. Tako prispeva k temu, da prostovoljci ne ostanejo neopaženi – temveč da dobijo priznanje, mentorstvo, izkušnje in vrednost, ki jih lahko odnesejo tudi na trg dela.

In ja – prav zaradi njihove podpore lahko tudi mi ustvarjamo projekte, v katerih mladi soustvarjamo, spreminjamo in rastemo skupaj.

SI VEDEL_A, DA...?

- ▶ **Ministrstvo za javno upravo (MJU)** je tisti del države, ki skrbi, da prostovoljstvo ni le dobra volja – ampak ima tudi strukturo, podporo in sistem!
- ▶ Pomaga organizacijam, kot je Zavod Ypsilon, da razvijamo projekte, kjer mladi soustvarjamo, rastemo in delamo konkretne družbene premike.
- ▶ Brez MJU bi bilo manj razpisov, manj podpore za mentorstvo in manj možnosti za tvojo aktivno vlogo v družbi.
- ▶ MJU gradi prostor, kjer se prostovoljstvo ne jemlje za samoumevno – ampak za vrednoto, ki jo je treba negovati.

V Sloveniji imamo poseben vpisnik za
prostovoljske organizacije.

Leta 2023 jih je bilo vpisanih že **2.486!**

Ja – prostovoljstvo živi!

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

Zavod Ypsilon

KAJ JE ZAVOD YPSILON?

Zavod Ypsilon je prostor, kjer *ideje postanejo akcija, mladi glasovi postanejo slišani*, in kjer *rast ni samo beseda, ampak način življenja*. 💡

Ustanovljen z vizijo, da mlade med 15. in 35. letom opolnomoči za aktivno državljanstvo, podjetnost in družbeno odgovornost, Zavod Ypsilon že več kot desetletje ustvarja priložnosti, kjer se lahko učiš, povezuješ in narediš razliko.

KAJ NAS ŽENE?

Verjamemo v družbo, kjer so mladi *sooblikovalci sprememb*. Zato vlagamo v znanje, mentorstvo, prostovoljstvo in skupnost.

KAJ POČNEMO?

- Organiziramo delavnice in izobraževanja za osebni in karierni razvoj.
- Gradimo močno mentorsko mrežo (*Uči se od najboljših*), ki mladim pomaga najti pravo pot.
- Povezujemo prostovoljce z izkušnjami, ki štejejo – za življenje, CV in srce.
- Spodbujamo aktivno participacijo – v lokalnem okolju, v družbi in v Evropi.

Zavod Ypsilon
=
prostor za tiste,
ki razmišljajo drugače,
delajo drugače
in želijo pustiti pečat.

ZAKAJ SE NAM PRIDRUŽITI?

- ▶ Ker je to kraj, kjer tvoja mnenja štejejo.
- ▶ Ker lahko tu odkriješ, kaj te res zanima – in dobiš podporo, da to razviješ.
- ▶ Ker srečaš izjemne ljudi – mentorje, prostovoljce in soustvarjalce prihodnosti.
- ▶ Ker smo tu, da skupaj premikamo meje. 🚀

ODKLENI VEČ

YPSILON

Za in proti – Zavod za kulturo dialoga

Za in proti (ZIP) je nevladna organizacija, ki skrbi, da mladi v Sloveniji znajo debatirati, razmišljati kritično in voditi odprt dialog o družbenih vprašanjih. Delujemo na osnovnošolski, srednješolski in univerzitetni ravni

ter izvajamo: debatna tekmovanja in šole, delavnice za učence, učitelje in mladinske delavce, izobraževanja o kritičnem mišljenju, javne forume, razprave in javne debate.

Svoje delo gradimo na znanju, metodologiji in razvoju pedagoških gradiv, ki mladim omogočajo, da postanejo glasni, jasni in pripravljeni na družbene izzive.

IZVEDI VEČ

ZIP

O debati

Debata je več kot le argumentiranje – je šola mišljenja in izražanja. Nauči te:

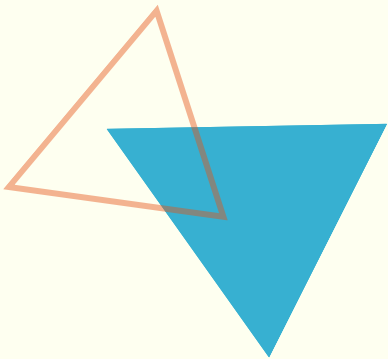
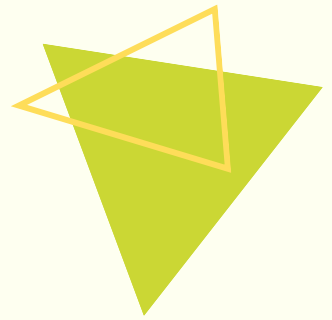
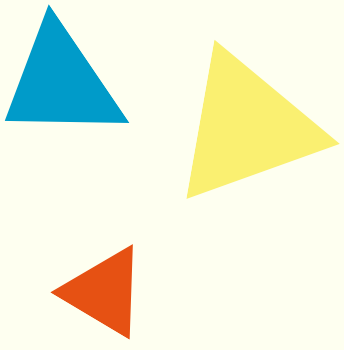
- razmišljati kritično in celostno,
- ocenjevati in povezovati argumente,
- prepoznavati napake v razmišljanju,
- spoštljivo izražati različna mnenja
- nastopati samozavestno,
- poslušati – ne le govoriti.

Debaterji se ukvarjajo s kompleksnimi temami (politika, etika, znanost), razvijajo logično sklepanje, pisanje, analizo in javno nastopanje.

V družbi, ki pogosto deli, debata uči poslušati, razumeti in graditi mostove – tudi, kadar se ne strinjamo.

YPSILON

ZIP